

KATOLIK

God. II.

ŠIBENIK, 10. svibnja 1931.

Broj 19

Naša uzdanica

(Prilikom Dana katoličke omladine)

Juda Makabejac, kako nam pripovijeda sv. Pismo, kad je vidio, da je domovina napadnuta od Antioha, uze sa sobom najhrabrije vojnike svoje vojske. Izabrao ih je između najjače mladeži i s njima navalio na protivnički tabor pod geslom: „Za Božju pobjedu!“

U novim borbama na obranu Božjih prava u svijetu naša sveta katolička Crkva obnavlja u ovom času svoj poziv izabranim četama katoličke omladine. Svaka čast i dika Križarima i Križaricama, ovoj našoj poštenoj i idealnoj katoličkoj mladeži, koja se mladenačkim žarom odazvala pozivu svete majke Crkve. Ova mladež dječima hoće da pokaže, kako se Crkva nije prevarila u svojim nadama.

U ovim teškim časovima gruboga materijalizma i blatnoga, sebičnoga novog poganstva ona hoće da bude njezina utjeha. Zato ona mnogo pregara i radi s velikim oduševljenjem pod geslom: „Žrtva — Euharistija — Apostolat“. Živo nastoji, da prema ovom divnom programu odgoji sebe i bližnjega te tako svoj hrvatski narod i cijelu Jugoslaviju preporodi u Kristu. Euharistija joj je temelj svega rada, pobožnost sredstvo nutarnjega odgoja, učenjem postaje sposobna, da osvaja duše i pobija napadaje, a mladenačkim apostolatom svoga dobrog primjera po nauci Crkve širi u narodu i po svijetu socijalno kraljevstvo Krista Kralja.

Ovoj mladeži, koja koraca pod zastavom Križa, puna svetih idea i nesebičnoga kršćanskog junaštva, prilikom ovoga dana, njoj posvećena, želimo potpun uspjeh te je srdačno pozdravljamo gromkim: Bog živi! Da, Bog naš neka se povrati i živi u obiteljima našim, u školama našim, u društima našim, posvuda, jer smo mi djeca Njegova i jer su bez Boga svuda samo ruševine i revolucija sa svim svojim grozotama.

Na mladima svijet ostaje. Zato neka naši Križari i Križarice šire duh Božji, duh evangelja, duh nesebične obnove u današnjem modernom svijetu, koji se guši u vlastitom blatu, krivo misleći, da se može živjeti i bez Krista! Kad bi sva naša mladež bila odlučna, da radi za Boga, mjesto da se podaje hirovima zabave i strasti, ludosti svijeta i udobnoga života, brzo bi nova zora bolje budućnosti svanula našem narodu.

Radimo stoga svi, osnivajmo svuda nova katolička društva, nova Križarska Bratstva i Sestrinstva, eda preko njih proširimo kraljevstvo Božje na zemlji i dočekamo bolje dane!

Framasunstvo

(Slobodni zidari)

Famasunstvo je tajna medunarodna protivudržavna i protivuvjerska organizacija, koja nažalost ima svojih pristaša u svim glavnim gradovima naše države. Članovi se dijele u 33 stupnja, a među sobom se zovu „braća“ (skraćeno br.). Centralnu organizaciju u Parizu zovu Veliki Orient (V.O.). Mjesne su organizacije lože. Na čelu je lože veliki meštar, a članovi se uglavnom dijele u tri grupe: naučnike, drugove i meštare. Vole simboličnost, i to trokut, čekić i nakovanj. Nauku, naredbe i urote drže u tajnosti za meštare, dok se pred neupućenima prikazuju kao patriotsko pripomoćno društvo. Njihova je zastava zelena, a glavna im je svrha: uništiti katoličku Crkvu. Latinska framasunerija je mnogo borbenija u napadajima na vjeru, čudoređe, Crkvu, Papu i svećenstvo negoli anglo-saksonska, ali u svojoj bitnosti su jednake. Po cijelom svijetu u pojedinim državama oni nastupaju u svojim protivuvjerskim i protivusocijalnim napadajima kao jedinstvena vojska

sa jedinstvenim metodama. No o tome u drugom članku.

Bilo bi dostatno konstatirati, da slobodni zidari imaju kod nas svoj list „Neimar“ i svoje lože u Zagrebu, Beogradu, Osijeku, Zemunu, Sarajevu, Splitu, Dubrovniku, a pristaša imaju i u Šibeniku, da se uvjerimo, kako jaka pogibao prijeti vjeri naših otaca u našem narodu. Dvanaesti sat je kucnuo, da se katolici probude iz dubokoga sna, te da se naš narod — „Predzide kršćanstva“ — čvrsto okupi oko svojih župnika u katoličkim društvima, pak da jedinstvenom organizacijom Katoličke Akcije što jače bran i obrani Božja prava proti otrovnom uplivu ove zelene zmije, koja hoće da i u našem narodu širi kraljevstvo sotone protiv kraljevstva Krista Kralja i Bogorodice.

Slobodni su zidari vjerovatno u srednjem vijeku bili ceh (sindikat) zidara, koji su nudili svoj zanat i svoj rad raznim umjetničkim gradevinama po gradovima. To tumači njihovo ime i imena članova. Imali su svoje tajne u arhitekturi i graditeljstvu, a pomagali su se među sobom. Sa protestantizmom vjera je izgubila svoj upliv u cehovima. I za vrijeme tih velikih duševno-vjerskih kriza tri počasna člana zidara promijenila su svrhu ceha, te je prenijela na drugo polje, moralno-vjersko-socijalno. Imitirali su pravila, običaje, riječi, zanatske tajne ceha i osnovali slobodno zidarstvo (ili francuskom riječju framasunstvo). To se najprije dogodilo u Engleskoj g. 1717., te se pomalo raširilo svuda, osobito u doba francuske revolucije i protivuvjerskoga pokreta, koji se bio nešto kasnije raširio po Evropi i Americi. To je početak slobodne zidarije.

Njihova je filozofska nauka obožavanje prirode. Boga ne poznavaju, i ako rabe iznad svojih proglaša slova N.: S.: V.: N.: S.: (na slavu velikoga Neimara svih svijetova). To je samo zato, da bolje ulove naivnike, jer ima nekih, koji su u loži samo radi ljudskoga obzira ili radi nade boljega položaja. Ne priznavaju Božju objavu ni

jegove zapovijedi, a još manje Crkvu, koju je Isus osnovao na zemlji, već jedino drže do materijalnoga života na ovom svijetu i traže sreću na ovom svijetu. Isključuju prekogrobnji život. Bore se proti Crkvi Kristovoj tobože zato, da oslobođe duše od tiranstva svećenstva, a Papu ozloglašaju svim mogućim klevetama. Bore se i protiv vjere i čudoreda, kao ponizujućega praznovjerstva, te se rado u toj borbi združuju sa svim bezvjercima. Obično se prikazuju kao prijatelji svake dinastije, da ih samo povuku u svoju protivuvjersku kolotečinu, dok su se slobodni zidari naprotiv svuda pokazali neprijateljima svakoga prijestolja, koji nije plesao po sviralamu Velikog Orijenta, te su čak nazivali svećima jubojice kraljeva.

Tko zlo djeluje, boji se svjetla i radi u tamni. Tako postupaju i slobodni zidari. Crkva ih je zato mnogo puta osudila, kao štetne vjeri, narodima i državama. Prvi Papa, koji je bacio na njih prokletstvo, bio je Klement XII., i to 28. aprila 1738. Zatim su to ponovili Benedikt XIV., Lav XII., Pio VIII. i IX. Lav XIII. svojom glasovitom enciklikom „Humanus genus“ od 20. travnja 1884. ponovio je sve kazne svojih predšasnika.

Jofe

U duhu „Rerum Novarum“

Sve su Papine enciklike veoma važne upute kršćanskom puku. No neke radi važnosti dotičnoga pitanja su izvanredne važnosti. Kao što je danas vrlo važna Papina enciklika o braku, tako je prije četrdeset godina bila enciklika „Rerum Novarum“: O radničkom pitanju.

U duhu „Rerum Novarum“ tu nedavno dao je praški nadbiskup Kordač neke izjave, koje su djelovale i izvan granica Čehoslovačke Republike. Socijalnim se pitanjem on bavi i u svojim pastirskim pismima. Preuzev. Kordač je izjavio: „Mi živimo u doba sebičnosti i dekadence. Ova sveopća propast plod je nečudorednoga kapitalizma, koji neće da proizvada... Sav onaj kapital, koji mirno leži, plod je korisnoga rada radničkih ruku i umu činovnika. Mjesto da služi napretku, postaje glavnim uzrokom osiromašenja i propasti... Htio bih, da kapital učini rad plodonosnim.“ Židov dr Emil Sandeh u „Prager Börsen-Courier“ je pisao, da je nadbiskup Kordač sa Pa-

pom Lavom XIII., a Lav XIII. je s Crkvom.

No i djela katoličkih biskupa u susjedstvu su s ovim riječima. Bečki kardinal Piffl moli austrijske vlasti i katolike, da u ovom strašnom času nezapamćenih ekonomskih kriza vrši svatko svoju dužnost. On sam nastoji, da organizira pomoć obiteljima, koje skapavaju od gladi. Preko Katoličke Akcije organizira ovu pomoć, a Caritasverband dijeli pomoć. Najveću brigu posvećuje mladeži, da vjerski, moralno i fizički zauvijek ne propadne.

U Sjedinjenim Državama cjelokupni se episkopat digao protiv kuge modernoga kapitalizma. I ako oni živu u centru kapitalizma, njihovo srce dobrih pastira krvari, gledajući nezaposlenost tolikih milijuna ljudi. Oni se drže čvrsto vječne nauke papinskoga Rima, pa opetuju sa evangeljem i sa Lavom XIII.: „Mi tražimo pravicu i milosrđe!“ Kardinal Hayes preko velike radio-stanice Wraf protumačio je svim građanima zvijezdane Republike namjere katoličkog episkopata, da se pomogne nezaposlenima. Biskupi nastoje, da bi se sakupilo 6 milijuna dolara, eda dadu ne milostinju, već zaradu nezaposlenima, koji ne traže kruha, već zarade. U tim radnjama biće zaposleni na osobiti način ocevi obitelji. Episkopat nagovara banke, da stave u promet svoje mrtve kapitale, te s njima stvore sredstva zarade nastrandalima. Katolička Crkva je jedina, koja se svojom socijalnom naukom uvelike brine i ustaje na obranu radničkoga svijeta!

Što je sloboda?

Kad je slavni Séguin objelodanio svoj mali spis „La révolution“, nastala je u literarnom svijetu žestoka rasprava, jer je po liberalizam ta knjižica bila pogibeljan udarac. Tu su s neobičnom jasnoćom i vještinom bile raskrinkane njegove kobne namjere i označeno njegovo nepošteno oružje, i ako za moderne prilike ta knjižica ne bi više dostajala. Velik utisak je među inim učinilo oštrom razlaganje o pitanju: Što je prava sloboda? Citala se tu stara kršćanska mudrost u modernom francuskom ruhu. Ujedno se bacila luč na gesla i fraze, kojima se liberalizam obično služi u borbi. Svima je ovima naime to zajedničko,

da krasno i ugodno zvone u ušima. No značenje im je dvolično, tako te se površna svjetina dade lako prevrati i zavesti. Stoga je Pio IX. stvar uživac pogodio, kad je smjerajući na taktku liberalizma rekao: „Pojmo vi ma valja povratiti njihovo pravo značenje“.

Što je dakle sloboda? Što znači: biti slobodnim?

Uopće znači to: biti prostim od veza, od zapreke. Slobodan je dakle uopće onaj, koji nije vezan, nije zapriječen. Tako zovemo „slobodnim“ n. pr. čovjeka, kojemu su se riješili lanci, ili koji je pušten iz zatvora ili iz ropstva. No tako zovemo „slobodnim“ i bijesnoga, koji se izbavio iz utege, ili koji je pobjegao iz ludnice. Tako zovemo „slobodnom“ pticu, što pjeva u lijepoj Božjoj prirodi, ali i tigra, što je utekao iz kobače u menažeriji, te napada po gradu na ljude i na životinje. Tako je „slobodna“ i lokomotiva, što je skočila iz kolotečine, ili riječka, što je provalila nasip, te će poplaviti zemlju.

Iz toga se vidi: Sloboda uopće može biti veliko dobro, a može biti i veliko zlo. Kada je sloboda dobra? Kada nas oslobođa zapreke, koja stoji dobromu na putu. A kada je zla? Kada se slobodom odstrani zapreka, koja bi nas imala štititi od zla. O tome nema sumnje. Ne samo filozof, nego i svaki čovjek, koji je pri pameti, tako će suditi. No kada se govori o „slobodi“, onda ljudi obično razumiju tu riječ u dobron i najboljem smislu, a jerbo čovjek uvijek rado vjeruje, što želi, stoga svijet i drage volje prisluškuje slatkim riječima apostola „slobode“. To su od vajkada znali svi demagozi i prevratnici. No i despotični su silnici često i lukavo na to računali. Napoleon nije bio prvi, koji se držao načela: „Što manje slobode kaniš dati narodu, to mu moraš više govoriti o slobodi“.

Za to zna i liberalizam, pače u tome stoji u glavnome i čitava njegova taktika. Stoga neprestana njegova bojna vika: Sloboda, sloboda uvijek i svagdje, sloboda u svemu i svačemu!

Valja dakle da malko u pretres uzmemo glavne liberalne „slobode“, te da razgledamo, jesu li to prave slobode, i jesu li korisne rodu ljudskome. No o tome više u sljedećim člancima.

Potvrda osude starokatolička

Kako dozajemo, Viši Zemaljski Sud u Splitu potvrdio je u cijelosti presudu mjesnog Okružnog Suda, kojom se: Antun Ratković, umir. učitelj, štampar Nikola Čikato, dr Dragutin Tomac, bivši kapucin, a sada odvjetnik u Zagrebu, Niko Petrić, bivši rimokatolički svećenik, a sada konsultor starokatoličke biskupije i starokatolički župnik u Splitu, te Milan Dobrovoljac rečeni Žmigavec, bivši rimokatolički svećenik, a sada starokatolički svećenik i načelnik Dugog Sela, osuduju na sedam dan a zatvora i 100 dinara globe, uvjetno na dvije godine dana.

Mislimo, da će ovaj najnoviji tuš ohladiti neku gospodu i poučiti ih, kako imaju govoriti i pisati o predstavniku najveće moralne sile na svijetu i vjerskom poglavici 310 milijuna katolika.

Utješljiva pojava

Mi vidimo dnevno, kako ljudi, rođeni i odrasli izvan katoličke Crkve, pristupaju u nju. Ne radi ženidbe, niti radi službe, niti radi novca, niti da puste uzde strastima, već zato, da svetije i poštene živu i da spase dušu. To su tako zvani konvertite ili obraćenici. Njihove isповijesti su najugodnije stranice crkvene povijesti.

Kako je utješljivo gotovo dnevno čitati u katoličkim listovima, da je prešao na katoličku vjeru ovaj glasoviti učenjak, onaj crkveni dostojaštenik, onaj književnik i t. d. U općem potopu bezvjerstva, mlakosti, vjerskoga nehaja i opaćina traže spas u Petrovoj lađi. To je sjajna apolođija (obrana) katoličke Crkve.

Tako je nedavno primio u katoličku Crkvu kat. patrijarha u Jeruzolu 500 pravoslavnih Beduina. Prije nekoliko mjeseci prešlo je na katolicizam 3.000 Jakobita u Indiji sa svojim svećenicima, biskupom i nadbiskupom. U Engleskoj se obraća na katoličku vjeru godišnje oko 30.000 protestanata. To su većinom pastori oficiri, profesori, uopće naobraženiji. Za vrijeme rata prešlo je na katoličku vjeru oko 30.000 engleskih vojnika. Računa se, da se u Americi obraća godišnje do 100.000. Godine 1913. kršteno je u Pekingu 37.000 odraslih Kineza.

Na katoličku vjeru prešao je i glasoviti engleski pisac Chesterton i danski pjesnik Jørgensen i švedska spisateljica Undset. U prošlom stoljeću nastalo je pravo zaprepaštenje u Engleskoj, kad predoše na katoličku vjeru redom tri najglasovitija Engleza Newman, Manning i Wiseman. Newman i Wisemann su dapače bili protestantski biskupi. Pa onda Benson pisac romana „Gospodar svijeta“. U Njemačkoj grof Stolberg, vrlo uvažena ličnost na njemačkom i ruskom dvoru. Zatim znameniti historičar Hurter s obitelju. Pa Ruville, sveučilišni profesor u Halle-u. U Rusiji grofice Galicin. I još mnogo, mnogo njih. Iz svih staleža. Na svim stranama svijeta.

Za suzbijanje pornografije

Dubrovačka „Narodna Sviest“ od 29. IV. t. g. br. 18. donosi ovaj članak, koji prenosimo u cijelosti:

„Novine donose, da među pitanjima, koja će doći pred društvo naroda krajem ovoga mjeseca i početkom maja, ima i pitanje, što bi se imalo poduzeti, da se uspješno suzbije pornografska literatura, koja je poplavila skoro sve krajeve civilizovane Europe. Ma da smo mi inače još neznatan činičar u historiji kulture, ipak na polju toga „necivilizatornog“ djelovanja nijesmo ni najmanje zaostali za drugim narodima. Dosta je uzeti u ruke neke od domaćih dnevnika, da se odmah o tome osvjedočimo po sablažnjivim (i kažnjivim) poradi povrede javnog morala) ilustracijama i feljtonima, sa novelama, koje su tako bestidne, da ih nijedan otac, bio on kolikogod liberalan u pogledu moralnog shvatanja, ne bi smio dati u ruke svojoj djeci, ako neće da mu se sin ili kći ne iskvare do prostitucije.“

Takova proračunana pornografija à la Zola — zasluguje osudu poznatog inače liberalca i vjerskog indiferentiste Anatola France, koji je o tom zloglasnom pornografu ovako pisao u svome djelu „La vie littéraire“: „Niko prije Zole nije nagomilao toli visoku hrpu nečistoća, niti bi iko bio ikada napeo toliko svoje sile, da potišti ljudski rod, da pogredi sve slike ljepote i ljubavi, da zaniječe sve, što je dobra učinjeno. **Njegovo je djelo opako**, i on je jedan od onih ne-

sretnika, o kojima se može reći, da bi bilo bolje, da se nikada nijesu rodili.“

Zato je na čast Društvu naroda, što je došlo do sretne misli, da se pozabavi pitanjem, kako da se doskoči ovoj rak-rani, koja prijeti, da putem gnjusnoga štiva izopači i otruje i gradove i sela, do kojih posljednjih i kod nas takav izmet dopire, protiv čega bi imale ustati energično i crkvene i državne Vlasti, ako žele sačuvati zdravu i čelu srž našega naroda, dok je još na vrijeme.“

Katolička univerza u Pekingu

Nova veličajna zgrada katoličkoga sveučilišta u Pekingu je dogotovljena. Sagradena je u kitajskom stilu. Arhitekt je bio redovnik benediktinac Adalbert Cresnit, Belgijanac, dobro poznat i na glasu u Kitaju. Uz blagoslov apostolskoga delegata preuzv. Costantini-a temeljni kamen bi postavljen 13. novembra 1929. U zgradi je stan za 400 daka, a u glavnoj dvorani ima mjesta za 1.000 sjedala. Inicijativa za ovu katoličku univerzu ide učenom kitajskom literatu Vinku Ying-u, koji se rodio kao poganin, a kasnije se obratio na katolicizam. Po želji sv. Stolice američanska benediktinska opatija sv. Vinka u Pensilvaniji preuzeila je gradnju i vodstvo te velevažne katoličke univerze, a Papa Pio XI. prvi je dao svoj dar od 300.000 dinara. Ministarstvo prosvjete dalo je ovoj katoličkoj univerzi pravo javnosti. Kraj univerze Benediktinci su sagradili gimnaziju, koju pohada ove godine 431 dak.

Razne vijesti

ZLATNI JUBILEJ TRAVNIČKE GIMNAZIJE. U mjesecu listopadu g. 1932. navršće se punih pedeset godina, otkako je u Travniku osnovana velika nadbiskupska gimnazija sa sjemenišnim internatom. Tkogod je pratilo kulturne prilike bosansko-hercegovačkih Hrvata kroz tih pedeset godina, zna dobro, kako je odličnu ulogu zauzimao ovaj zavod u kulturnom pridizanju i budenju rodoljubne svijesti Katolika-Hrvata u ovim kroz vjekove ispaćenim našim zemljama. Bio je to već i po vremenu, u koje je nastao, uz sarajevsku državnu gimnaziju, prvi srednji zavod, što je iz stoljetnoga sna nikao u Herceg-Bosni, a po vrsnoj odgojnoj i naučnoj tradiciji svojih učitelja iz Družbe Isusove i po izrazito hrvatskom nacionalnom karakteru postao je on odmah i glavnim kulturnim žarištem Hrvatstva u Herceg-Bosni. Stoga je, po našem mišljenju, sveta dužnost hrvatske javnosti, a naravno u prvom redu svih bivših daka travničke gimnazije, da prigodom Zlatnoga Jubileja ovoga slavnog hrvatskog Ateneja i u javnosti podignu za nj glas zahvalnoga priznanja i doprinesu svoj obol za osiguranje njegove budućnosti. Mislimo, da bi se naša javnost najljepše odužila ovog svojoj dvostrukoj dužnosti, kad bi se tom prilikom poduzela jedna jača novčana akcija u korist ovih siromašnih katoličkih hrvatskih daka. Najave i novci šalju se na: Nadbiskupski Ordinarijat Vrhbosanski (za nadbiskupsku gimnaziju u Travniku*) — Sarajevo, Krekova 7.

Iz katoličkoga Šibenika

PETA NEDJELJA PO USKRSU je u nedjelju 10. svibnja. Kršćanstvo valja da zavlada čitavim čovjekom. Praktični kršćanin misli, čuvstvuje i radi uvijek onako, kako to Bog i sv. Crkva hoće i traži.

PROSLAVA DANA KATOLIČKE OMLADINE. Kao što širom naših hrvatskih krajeva, tako će se i kod nas u nedjelju 10. t. mj. proslaviti svečano Dan katoličke omladine. Ujutro će za sve naše Križare, Križarice i ostala katolička društva biti u 7 sati zajednička sv. Misa i sv. pričest u Stolnoj bazilici sv. Jakova. Sv. Misu će otčitati i preko nje održati prigodnu propovijed gradski župnik preč. Msgr. don Ivan kan. Bjažić. — Uvečer će se u Katoličkom Domu održati svečana akademija, koju prireduje Okružje HKNSaveza, s ovim programom: I. dio 1. Proslav — drži A. Belamarić. 2. Vodopivec: „Tone solnce, tone...“ — pjeva ženski zbor. 3. M. Pavelić: Vitezovi Krista Kralja — deklamira Županović L. 4. Schubert: Serenada — izvada kvartet. 5. F. Prodan: Na posao, sestre! — deklamira Žurić M. 6. Zajc: Šumski čar — pjeva ženski zbor. 7. Dr K. Premužić: Slobođoumnik (igra u 1 činu). — Odmor. II. dio. 8. Ritmička igra — izvadaju članice. 9. „Pobjeda nepobjedive“ (dirljiva tragedija u 3 čina), koja će se ponoviti na opću želju. Početak točno u 8 sati uveče. Cijene: Sjedala I. reda Din. 10, sjedala II. reda Din 5, stajanje Din 3. Dobrovoljni doprinosi u korist katoličke omladine primaju se sa zahvalnošću.

PROSNI DANI su ove godine 11., 12. i 13. t. mj., u ponedjeljak, utorak i srijedu prije Uzašašća Gospodinova. Po svim našim župama vode se pokorničke procesije za blagoslov ljetine. U procesiji se pjevaju litanijske svetu svetih. Ove je procesije najprije uveo g. 470. sv. Mamerto, biskup u Vieni u Francuskoj, da odvrti od grada i okolice teške nesreće; pošasti, potres, požar, koje su onda harale. Vladari i carevi, tako n. pr. Karlo Veliki, svećenstvo i puk išli su bosonogi u tim procesijama, da kao prosjaci od Gospoda isprose potrebite milosti. Danas se ove procesije vrše poglavito zato: 1. da Bogu zahvalimo za primljena dobročinstva; 2. da izmolimo plodnost zemlji i 3. da nas Gospod sačuva od teških nevolja, kao što su različite pošasti, bolesti i t. d. Bez Božjega blagoslova zaludu je sav naš rad i muka!

SPASOVNO ILI UZAŠAŠĆE GOSPODINOVO slavi Crkva u četvrtak 14. t. mj. 40. dan poslije svoga Uskrsnuća ostavio je Spasitelj apostole, da mjesto Njega vladaju Crkvom katoličkom, a On je sam uz slavospjev andeoskih korova uzašao na nebo. Radujmo se slavlju Isusovom, koji je kao predstavnik roda ljudskoga pošao na nebo, da nama pripravi stan. Isusovo slavlje je slavlje čitavoga roda ljudskoga. Radi grijeha svi su ljudi bili isključeni od vječnoga blaženstva. No Isus je na križu dao zadovoljstvu svome nebeskome Ocu, koji je za uzvrat otvorio vrata nebeskoga kraljevstva svima, koje sv. krst i pokora učini dionicima za-

sluga Isusovih. Zahvaljujmo Isusu, radujmo se i mislimo na nebo. Gore srca! Pridružimo se Majci Božjoj i apostolima te se pobožnom devetnicom pripravimo za dolazak Duha Svetoga!

PRVA PRIČEST VAROŠKE I CRNIČKE ŠKOLSKЕ DJECE. 29. aprila pristupila su djeca ovih škola na prvu sv. pričest, preko 70 ih na broju. Ujedno i drugi učenici tih škola su učinili svečanu uskrsnu sv. pričest. Varoška crkva bila je puna djece, a i neki od njihovih roditelja pratili su lijepo obrede. Svirale su orgulje. Djeca su skupno pjevala Presv. Srcu Isusovom, Bl. Djevici Mariji i sv. Vjekoslavu. Čula su zgodnu propovijed svoga vjeroučitelja vlč. don Krste Stošića, obnovila krsni zavjet i posvetila se božanskomi Srcu. Poslije podne pristupila su opet djeca na blagoslov sa presv. Sakramentom i obavila posvetu nebeskoj Majci te pjevala razne pjesme. Drago nam je, da je ova svečanost bila vrlo lijepa i da su djeca imala vanredno duhovno veselje, pa neka ih prati Božji blagoslov. Ujedno nam je milo, da su pristupila na sv. pričest malne sva djeca iz III. razreda, jer to odgovara naredbama Crkve. Roditelji bi morali nastojati, da djeca što ranije pristupe k oltarskom Sakramantu, dok su nevinija. To vrijedi pogotovo za grad, gdje ona brzo svašta nauče, pa je potrebito, da dolaze što ranije k izvoru vječnog života.

ZRINJSKO-FRANKOPANSKA KOMEMORACIJA. U četvrtak 30. travnja na uspomenu 260 godina mučeničke smrti hrvatskih velikana Petra Zrinjskoga i Krste Frankopana inicijativom hrv. kult. društva „Napredak“ održane su svečane za dušnice u Stolnoj bazilici sv. Jakova, koje je otpjevao preč. Mons. don Ante kan. Šare uz asistenciju vlč. Radića i Grandova. Posred crkve bio je napravljen krasan katafalk, a crkva bila puna svijeta. — U nedjelju 3. t. mj. Okružje Hrv. Kat. Nar. Saveza u Katoličkom Domu priredilo je svečanu matineju, koja se započela „Lijepom našom“, koju je odsvirao društveni tamburaški zbor. Slijedila je deklamacija pjesme „Opomena čovjeku“ od Katarine Zrinjske, koju je s osjećajem deklamirao oml. I. Beg. Zatim je gosp. J. Vodopija održao vrlo lijepo predavanje o tragediji Zrinjsko-Frankopanskoj sa vrlo zgodnim refleksijama. Tada je tamburaški zbor odsvirao Zajčevu „Pozvanje na vojsku“. Buran pljesak prisutnih zaključio je velebnju melodiju pjesme: „Na vik on živi, ki zgine pošteno“. Oml. Županović L. s osobitom topinom i zanosom deklamirao je pjesmu našega A. Šenoe: „Klevetnicima Hrvatske“. Matineja se zaključila deklamacijom pjesme Vl. Nazora: „Zvonimirova lada“, koju je vrlo lijepo i živo izveo oml. M. Ljubković. Tako je i ove godine iskazana počast ovim našim hrvatskim mučenicima.

PRVA SV. PRIČEST DJECE IZ VJEŽBAONICE. Uvijek sam bio osvijedočen, da je vjera najmoćniji uzgojni faktor. Prošle pak nedjelje to se moje uvjerenje znatno ojačalo. Bio sam prisutan u crkvi sv. Ivana u našem gradu, kad su djeca vježbaonice kod učiteljske škole pri-

mala prvu sv. pričest. Tridesetero djece, u bijelo obučene, sa kitom ruža u ruci, u crkvi, okićenoj kao za najveći blagdan, u mirisu karanfila i jorgovana, uz skladan pijev nevinih glasova, uz praćnju orgulja i violina — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj učiteljske škole Mons. don Ante Šare toplo je riječi oslovio vlasti i vlastene orgulje i violine — sve je to dizalo dušu k nebu! Crkva je bila dupkom puna što učiteljskih pripravnika i pripravnica, što dječjih roditelja. Vladala je sveta tišina i religiozni muk. Vjeroučitelj uč